

21. УКРАЇНСЬКІ ПАПЕРОВІ ГРОШІ 1917 - 1920 РОКІВ

Березняк М.В., Віганська О.В., Мельников О.В. - студенти 4 курсу
(Українська академія друкарства)

Науковий керівник: к.т.н., ст.викл. Слоцька Л.С.

19 грудня 1917 року (за старим стилем) було прийнято рішення про друкування українських паперових грошей. Це був кредитний білет номіналом 100 карбованців, в обігу він з'явився 24 грудня. Спочатку українські гроші називалися карбованцями, пізніше - гривнями, а згодом знову було вирішено повернутися до назви карбованець. Карбованець дорівнював двом гривням, гривня - ста шагам.

За час існування Української держави було здійснено дев'ять грошових емісій - це 36 різновидів грошових знаків. Загальний об'єм емісії підрахувати важко, але в 1918 році згідно з ухвалою уряду, він становив сто мільйонів.

Спочатку паперові гроші друкували в Києві, потім, після переїзду уряду до Винниці, Кам'янець-Подільського та Станіслава (теперішній Івано-Франківськ), друкування банкнот вдалося частково відновити в Кам'янець-Подільському та Станіславі. Певний час гроші друкувалися в Одесі. Крім того, гроші гетьманського уряду та Директорії друкувалися в Берліні (1918 р.). Уряд Радянської України також мав свої паперові грошові знаки.

Ескізи українських грошей розробляли видатні вітчизняні художники: Красівський, Кричевський, Мозалевський, Нарбут, Прходько, Романовський, Середа.

Що ж до металевої монети, то вона так і не побачила світ. Хоча планувалося чеканити золоту, срібну та мідну монету.

Але, не зважаючи на велику грошову масу та кількість емісій, грошей через інфляцію не вистачало. Крім того, нестабільна політична та економічна ситуація в країні привела до появи великої кількості різноманітних грошових знаків (сурогатів) на місцях. Станом на 1919 рік на Україні їх було 342.

Цікавими є деякі особливості технології виготовлення паперових грошей (папір, фарби, друкарське обладнання), а також різноманітні способи їх захисту від підробки.

Слід відзначити, що підробка грошей має також давню і цікаву історію.